

(๓๑)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่

สวอ.๖๐/๒๕๖๒

คดีหมายเลขแดงที่

๑๔๒๕/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

วันที่ ๒๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ความอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการจังหวัดชัยภูมิ	โจทก์
		นายสมพิตร แทนนอก	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้

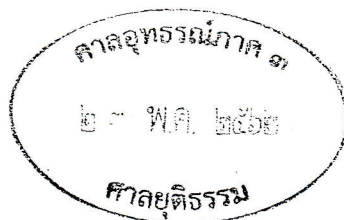
ความผิดต่อพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

โจทก์และจำเลย อุทธรณ์ คำพิพากษา

ศาลจังหวัดชัยภูมิ ลงวันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ รับวันที่ ๗ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

/โจทก์ฟ้องว่า

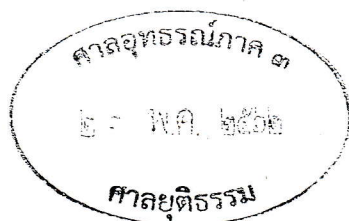
○ (๓๑ พ.)

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์ ก่อสร้าง แผ้วถาง ทำลายป่า ในที่ดินบริเวณป่ากลุ่มซับสเลเต ตำบลห้วยแย้ อำเภอหนองบัวระเหว (เดิมเป็นกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว) จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาต เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา โดยการใช้เครื่องจักรไม่ทราบชนิด ประเภท มีด จอบ และอุปกรณ์อื่นในการไถถากกลางต้นหญ้าวัชพืชและตัดต้นไม้ปรับปรุงพื้นดิน บริเวณดังกล่าวเพื่อเตรียมแปลงปลูกมันสำปะหลัง อันเป็นการทำลายป่า ยึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเอง หรือผู้อื่น กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้เสื่อมเสีย แก่สภาพดิน หิน กรวด ทราย ทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ยางไม้ แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น และเป็นการเข้าไปดำเนินการใด ๆ เพื่อหาประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ อันเป็นการทำลายหรือเป็นเหตุให้เกิดการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เหตุเกิดที่ตำบลห้วยแย้

/อำเภอ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ ก่อนคดีนี้ จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ๑๐ เดือน ๑๕ วัน ฐานทำไม้และมีไม้ท่อนอันยังมีได้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๘๖๔/๒๕๕๕ ของศาลชั้นต้น เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ จำเลยพ้นโทษคดีดังกล่าวแล้วภายในห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ จำเลยกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีก ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔, ๕๔, ๕๕, ๗๒ ตรี พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๖ (๑) (๒) (๔) (๑๓), ๒๔, ๒๗ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๔, ๕, ๖, ๘, ๑๔, ๓๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๒, ๑๓ และเพิ่มโทษตามกฎหมายให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง, ผู้แทน และบริวารจำเลย รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิด การเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติภายใน ระยะเวลาที่ศาลกำหนด และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติ ๗๒๕,๗๙๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙

/จนกว่า

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๔ -

จนกว่าจะชำระเสร็จแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ

จำเลยให้การในคดีส่วนแบ่งว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องจึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย

แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การคิดคำนวณค่าเสียหายไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

คำฟ้องของโจทก์ในคดีส่วนแบ่งเป็นฟ้องเคลือบคลุม ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้

พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตีร์ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง (ที่ถูก พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา

๑๖ (๑) (๑๓) (ที่ถูก (๑) (๒) (๔) (๑๓)), ๒๔, ๒๗ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียว

ผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่

มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปี เพิ่มโทษหนึ่งในสาม

/เป็นจำคุก

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

เป็นจำคุก ๑ ปี ๔ เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ
ลดโทษให้หนึ่งในสี่ คงจำคุก ๑๐ เดือน ให้จำเลย คณงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวาร
รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือนำสิ่งใด ๆ อันก่อให้เกิดการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ออกจาก
เขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติที่เกิดเหตุ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันมีคำพิพากษา
ให้จำเลยชำระเงินแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๑๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย
อัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไปจนกว่า
จะชำระเสร็จ

โจทก์และจำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริง
เบื้องต้นรับฟังได้ว่า ที่ดินที่เกิดเหตุเป็นส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่านายางหลัก โดยได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาและปิดประกาศให้ประชาชนทราบแนวเขตแล้ว และเป็นส่วนหนึ่งของอุทยาน
แห่งชาติไทรทองตามสำเนากฎกระทรวง พระราชกฤษฎีกา และหลักฐานการปิดประกาศ

/เอกสารหมาย

○ (๓๑ พ.)

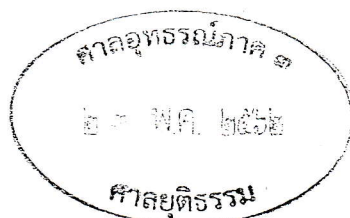

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

เอกสารหมาย จ.๑ ถึง จ.๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีมีมติขอคืนที่ดิน
ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรทองว่า โดยที่ราษฎรหากอยู่ในพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีให้อยู่อาศัย
ทำกินได้ แต่ไม่ให้ขยายพื้นที่ออกไป แต่หากราษฎรที่อยู่นอกเขตจะต้องคืนพื้นที่ให้อุทยานแห่งชาติ
ไทรทอง ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๓ ได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิ
การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรทองว่าราษฎรผู้ใด
เข้าครอบครองพื้นที่ก่อนการประกาศเป็นเขตพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายตามบันทึกข้อความเอกสารหมาย
จ.๒๑ และ จ.๒๒ หลังจากนั้นก็มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คำสั่งที่ ๖๔/๒๕๕๗
เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗
ตามเอกสารหมาย ล.๗ และคำสั่งฉบับที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ตามเอกสารหมาย
จ.๒๐ จากนั้นคณะกรรมการได้ลงพื้นที่ตรวจสอบเพื่อกำหนดขอบเขตว่าบุคคลที่มีรายชื่อ
จะไม่ถูกดำเนินคดีและได้รับอนุญาตให้ทำกินไปก่อน แต่ไม่ให้ขยายพื้นที่ออกไป ซึ่งหากบุคคล
ที่ไม่มีรายชื่อตามเอกสารหมาย จ.๒๑ และ จ.๒๒ ก็ต้องให้ออกจากพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

/กรณี

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

กรณีที่อ้างว่าอยู่ก่อนประกาศเป็นป่าสงวนจะต้องโต้แย้งโดยการไปหาผู้ใหญ่บ้านเพื่อทำหนังสือ
ยื่นต่ออุทยานแห่งชาติไทรทอง จำเลยไม่มีรายชื่ออยู่ในจำนวนผู้ได้รับการผ่อนผันให้ทำกินในเขต
ป่าสงวนแห่งชาติ และจำเลยยินยอมคืนพื้นที่ที่จำเลยครอบครองทำประโยชน์ เนื้อที่ ๔๐ ไร่
๓ งาน ๖๘ ตารางวา ตามบันทึกข้อตกลงขอคืนพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง
เอกสารหมาย จ.๕ ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพื้นที่
ที่ยึดคืนจากจำเลย ปรากฏว่าจำเลยปลูกมันสำปะหลังขึ้นใหม่ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา
คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยเป็นข้อกฎหมายประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องคดีนี้
หรือไม่ โดยจำเลยอุทธรณ์ทำนองว่า นายสนอง การปลูก และนายจรัสศักดิ์ กิ่งชัยภูมิ เป็นเจ้าหน้าที่
ในหน่วยงานของอุทยานแห่งชาติไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ จึงมิได้มีอำนาจร้องทุกข์ในความผิด
ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ นั้น เห็นว่า ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้
พ.ศ. ๒๕๔๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และความผิดตามพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นการกระทำความผิดอาญาต่อแผ่นดิน เจ้าพนักงานของรัฐย่อมมี

/อำนาจ

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดและพนักงานสอบสวนก็มีอำนาจทำการสอบสวนได้ ไม่ว่าจะมิใช่เสียหายน
ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษผู้กระทำความผิดหรือไม่ เมื่อการดำเนินคดีนี้เป็นการดำเนินคดีความผิดที่กระทำ
ต่อรัฐมิใช่การดำเนินคดีอาญาความผิดต่อส่วนตัว พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนได้
โดยมิต้องมีการร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีอาญาแก่จำเลย ดังนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนคดีนี้แล้ว
พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๒๘ (๑), ๑๒๐ โดยมิต้องคำนึงถึงว่าผู้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีจะเป็นผู้ใด หรือได้รับมอบอำนาจ
จากผู้เสียหายที่แท้จริงหรือไม่ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยประการต่อไปมีว่า จำเลยกระทำความผิด
ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือไม่ โดยจำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยได้อาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุก่อนมีคำสั่ง
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๔/๒๕๕๗ และคำสั่งฉบับที่ ๖๖/๒๕๕๗ และจำเลย
อยู่ในข่ายที่จะได้รับประโยชน์จากคำสั่งดังกล่าว เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑
คณะรัฐมนตรีมีมติขอคืนที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรทองว่า โดยที่ราษฎรหากอยู่ในพื้นที่ตามมติ

/क्रम.

○ (๓๑ พ.)

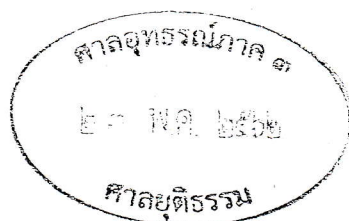

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

กรมให้อยู่อาศัยทำกินได้ แต่ไม่ให้ขยายพื้นที่ออกไป แต่หากราษฎรที่อยู่นอกเขตจะต้องคืนพื้นที่ให้อุทยานแห่งชาติไทรทอง ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๑ และ ปี ๒๕๕๓ ได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรทอง โดยจำเลยไม่มีรายชื่ออยู่ในจำนวนผู้ได้รับการผ่อนผันให้ทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ต่อมา มีคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ เรื่อง การปราบปรามและหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ และคำสั่งฉบับที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ หลังจากนั้นพนักงานพิทักษ์ป่าอุทยานแห่งชาติไทรทอง ลงตรวจสอบพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทองพบจำเลยปลูกมันสำปะหลังอยู่ในที่เกิดเหตุ และพนักงานพิทักษ์ป่าอุทยานแห่งชาติไทรทองเจรจาขอคืนพื้นที่ จำเลยยินยอมคืนพื้นที่ที่จำเลยครอบครองทำประโยชน์ เนื้อที่ ๔๐ ไร่ ๓ งาน ๖๘ ตารางวา ตามบันทึกข้อตกลงขอคืนพื้นที่ของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติไทรทอง เอกสารหมาย จ.๕ เห็นว่า แม้จำเลยจะได้อาศัยอยู่ในที่เกิดเหตุก่อนมีคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๖๔/๒๕๕๗ และคำสั่งฉบับที่ ๖๖/๒๕๕๗

โดยเป็น

○ (๓๑ พ.)

- ๑๐ -

โดยเป็นผู้ยากไร้ และผู้ไร้ที่ดินทำกินอย่างที่ยำเลยอุทธรณ์ก็ตาม แต่คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ดังกล่าวไม่ได้ละเว้นหรือยกโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดมาก่อน และตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
(คสช.) ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ข้อ ๒.๑ ที่ระบุว่า “การดำเนินการใด ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน
ผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ก่อนคำสั่งนี้มีผล
บังคับใช้ ยกเว้นผู้ที่บุกรุกใหม่ จะต้องดำเนินการสอบสวน และพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติที่
เหมาะสมและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป” นั้นหมายถึง ยกเว้นไม่ดำเนินคดีให้เฉพาะบุคคลที่เข้าไป
ในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติโดยได้รับการผ่อนผันเท่านั้น เมื่อจำเลยไม่มีรายชื่ออยู่ใน
จำนวนผู้ได้รับการผ่อนผันให้ทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยจึงไม่ได้รับประโยชน์ตามคำสั่ง
ดังกล่าว การที่จำเลยยินยอมคืนพื้นที่ที่จำเลยครอบครองทำประโยชน์ เนื้อที่ ๔๐ ไร่ ๓ งาน
๖๘ ตารางวา ให้แก่พนักงานพิทักษ์ป่าอุทยานแห่งชาติไทรทองแล้วภายหลังยังย้อนกลับเข้าไป
ในพื้นที่ที่จำเลยคืนโดยปลูกมันสำปะหลังขึ้นใหม่ เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๓ งาน ๔๙ ตารางวา อันเป็น
การทำลายป่าและทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นความผิด

/ตามฟ้อง

○ (๓๑ พ.)

- ๑๑ -

ตามฟ้องโจทก์ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยมานั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม

เห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์และจำเลยในประการสุดท้ายว่าค่าเสียหาย มีเพียงใด โดยโจทก์อุทธรณ์ขอให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเต็มตามฟ้อง ส่วนจำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลย ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายในทรัพย์สินของป่าสงวนแห่งชาติ จึงไม่ต้องรับผิด โจทก์มีนายเกริกฤทธิ์ มุกดา เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน เป็นพยานเบิกความว่า พยานได้ประเมินความเสียหายโดยเข้าไปสำรวจป่าตัวอย่างที่อยู่ใกล้เคียงกับที่ดินที่เกิดเหตุซึ่งเป็นป่าดิบแล้ว ต้นไม้ในป่าตัวอย่างมีเส้นรอบวง ประมาณ ๒๔.๕ เซนติเมตรขึ้นไป ความสูงประมาณ ๒ เมตร พยานตรวจวัดต้นไม้ประมาณ ๒๐ ต้น ได้ค่าเฉลี่ย ๑๑,๓๘๑.๖๓ ตารางเซนติเมตร ความสูงเฉลี่ย ๑๒ เมตร และเก็บตัวอย่างดิน กับวัดความลาดชันของที่ดินพิพาทและแปลงตัวอย่างเพื่อนำมาทดลองเปรียบเทียบกัน แล้วนำค่าเฉลี่ย ของหน้าตัดต้นไม้ ความสูงเฉลี่ย ความลาดชันสภาพดินลงในโปรแกรมเพื่อคิดคำนวณค่าเสียหาย ผลการคำนวณจะได้ค่าความสูญเสียของดินและปุ๋ยในที่ดินพิพาท ส่วนความเสียหายของปริมาณน้ำ

/จะเปรียบเทียบ

○ (๓๑ พ.)

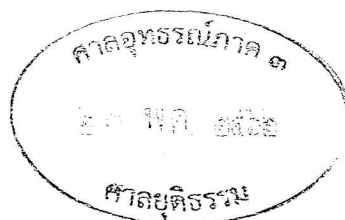

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

จะเปรียบเทียบจากความลาดชันของพื้นที่ หากที่เกิดเหตุลาดชันมากจะทำให้สูญเสียน้ำมากและเกี่ยวกับต้นไม้ที่เกิดเหตุเมื่อป่าถูกทำลายมากอุณหภูมิจะสูงขึ้น โดยการทดลองอุณหภูมิในที่เกิดเหตุจากการใช้เครื่องปรับอากาศปรับอุณหภูมิให้ลดลงต้องเสียหายค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใด ค่าใช้จ่ายดังกล่าวคือค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการตัดต้นไม้ ภายหลังจากการคำนวณค่าเสียหายดังกล่าวแล้วจะได้ค่าเสียหาย ๗๒๕,๗๙๔ บาท ตามบันทึกแบบจำลองสำหรับประเมินค่าเสียหายและบันทึกแจ้งผลการประเมินค่าเสียหาย เอกสารหมาย จ. ๑๒ เห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณกำหนดค่าเสียหายของโจทก์ดังกล่าวได้อาศัยข้อมูลเกี่ยวกับชนิดป่า ดิน และความลาดชันของพื้นที่ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บตัวอย่างจากแปลงป่าธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียงที่ดินพิพาทมากที่สุด ซึ่งเก็บข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลในเรื่องเดียวกันที่เก็บจากที่ดินพิพาท เพื่อประมาณค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการที่จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองทำประโยชน์และตัดฟันต้นไม้ในที่ดินดังกล่าว, แต่ตามทางนำสืบของโจทก์ปรากฏว่าแปลงป่าธรรมชาติที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บข้อมูลมาตามภาพถ่าย

ในเอกสาร

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๓ -

ในเอกสารหมาย จ.๑๒ แผ่นที่ ๕ และโจทก์นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับที่ดินพิพาทตามภาพถ่าย
ในเอกสารหมาย จ.๕ แผ่นที่ ๓ นั้น ภาพถ่ายแปลงป่าธรรมชาติข้างเคียงที่ดินพิพาทมีลักษณะเป็นป่า
ที่สมบูรณ์ ส่วนที่ดินพิพาทก่อนเกิดเหตุมีลักษณะโล่งเตียนไม่มีต้นไม้ใหญ่ ไม่มีต้นหญ้ามีลักษณะคล้ายมี
การไถพรวนเพื่อเตรียมการเพาะปลูกซึ่งป่าแต่ละแห่งมีโครงสร้างของป่า ชนิดของต้นไม้ สภาพดิน
ธาตุอาหารในดินและสภาพอากาศซึ่งส่งผลต่อการเจริญเติบโตของต้นไม้ที่แตกต่างกันไปตามสภาพภูมิประเทศ
ภูมิอากาศและสภาพกาลเวลา ป่าที่มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมหนาแน่นสภาพดินจะถูกกัดเซาะทำลายน้อยกว่า
ป่าโปร่ง ทำให้ความลาดชันของดินมีน้อยและสภาพอากาศมีความชุ่มชื้นมากกว่า และป่าที่มีต้นไม้
ขึ้นหนาแน่นย่อมมีธาตุอาหารในดินมากกว่าป่าโปร่งที่ถูกแสงแดดแผดเผาทำลายธาตุอาหารในดินไป
ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่าในที่ดินพิพาทที่จำเลยทำการตัดต้นไม้มีเพียงไม้ขนาดเล็กขึ้นอยู่
เท่านั้นตามภาพถ่ายหมาย จ.๑๐ ย่อมเป็นข้อแสดงว่าที่ดินดังกล่าวมีธาตุอาหารในดินน้อย
และมีสภาพอากาศแห้งแล้งจึงไม่มีต้นไม้ขนาดใหญ่ขึ้น เมื่อที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นป่าที่ไม่สมบูรณ์
การที่โจทก์คำนวณค่าเสียหายโดยเปรียบเทียบกับป่าที่สมบูรณ์ย่อมทำให้การคำนวณค่าเสียหาย

/ทางสิ่งแวดล้อม

○ (๓๑ พ.)

- ๑๔ -

ทางสิ่งแวดล้อมของที่ดินพิพาทผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง ดังนั้นหลักเกณฑ์ในการ
คำนวณกำหนดค่าเสียหายของโจทก์ดังกล่าวจึงนำมาเป็นหลักในการกำหนดค่าเสียหายเอาจากจำเลย
ในคดีนี้หาได้ไม่ นอกจากนั้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๗ ยังกำหนดให้ผู้อื่นที่ทำลาย หรือทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่
ทรัพยากรธรรมชาติของรัฐ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติ
ที่ถูกทำลาย สูญหายหรือเสียหายไป ซึ่งหมายถึงมูลค่าความเสียหายที่แท้จริงเท่านั้น แต่ตามทางนำสืบ
ของโจทก์ได้ความเพียงว่าจำเลยบุกรุกเข้าไปปลูกมันสำปะหลัง โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ทำลาย
ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติของรัฐอย่างอื่นอีกหรือไม่ โจทก์จึงไม่สามารถนำสืบ
ให้เห็นถึงความเสียหายที่แท้จริงที่โจทก์ได้รับได้ เมื่อพิจารณาถึงสภาพการเข้ายึดถือครอบครองและ
ทำประโยชน์รวมถึงจำนวนเนื้อที่ของที่ดินพิพาทแล้วเห็นว่าค่าเสียหายจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยชดใช้มานั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งการกระทำแล้ว
จำเลยจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายจำนวนดังกล่าวตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ

/สัตว์ป่า

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๕ -

สัตว์ป่า และพันธุ์พืช คำพิพากษาศาลชั้นต้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์และจำเลยฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุก ๑ ปี เพิ่มโทษหนึ่งในสาม เป็นจำคุก ๑ ปี ๔ เดือน

ลดโทษให้หนึ่งในสี่ คงจำคุก ๑๐ เดือน นั้น เป็นการไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องเมื่อลดโทษให้หนึ่งในสี่

แล้วต้องจำคุก ๑ ปี แต่เมื่อโจทก์ไม่อุทธรณ์ในปัญหานี้ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม

จึงไม่อาจลงโทษจำคุกจำเลยตามโทษจำคุกที่กล่าวมานี้ได้ เพราะจะเป็นการพิพากษาเพิ่มเติมโทษ

จำเลย ซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๒ จึงคงให้ลงโทษ

จำคุกจำเลยตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ.

นายวิรัตน์ รัชชัยพิชิตกุล

นายไพศาล โกสวัสด์

นางสาวจรัสศรี จริญญากุล

